

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Oratorio Vbi Missae sacrum aliquando fieri debet. Cap. XXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

les, scilicet matrimoniorum, & baptizatorum, confirmatorum, & alia eiusmodi seruentur; tum etiam separato loco literę Pontificę, edicta Episcopalia, literę Episcopi pastorales quę in dies promulgantur; tum alia scripta ad ecclesię vel animarum parochiali curę commissarum regimen spirituale spectantia. Hęc tria armaria singula singulis clauibus tuto claudantur.

Eorum autem loco vnum solum armarium, locis tamen pro librorum scripturarumque ratione intrinsecus apte distinctum, extrui possit: vbi vel codicum scripturarumque paucitas, vel ecclesię exiguitas, non duo aut tria vt sup. requirit.

De vestiario insigniori.

Vestiariũ in sacristiis insignioribus ex eodem genere esse potest: in quo pretiosiora indumenta reconduntur.

Longitudine sit pro sacristię ratione: altitudine cubitorum circiter septem: profunditate duorum.

Pars huius vestiarij inferior duobus cubitis alta, capsulis ductilibus loculisve cõstet, superior verò à tergo angustius, à fronte aliquanto latius sensim patens nullis loculis distincta sit; sed tota sine distinctione longè patens, habeat ab vno & altero latere totidem profunditate tenues aseres erectos, fibulisque ductilibus annexos, quibus singulis à superiori parte singula longuria inferiori suffixo fulcimento sustentata firmiter hæreant, vnde sacra indumenta expansa pendeant.

De armario indumentorum canonicalium.

SI cathedralis, vel collegiata ecclesia sit, habeat præterea armaria pro asseruandis super pellicis, ceterisque indumentis, quę canonici, & alij chori ministri in choro adhibere solent; vel eorum loco capsas decentes circum sacristiam sitas: quę vsui etiam sint ad dandum Capitulo, cum illud eoloci habeatur.

DE LOCO VBI FERETRA, & cætera id generis asseruentur.

Cap. XXIX.

Locus præterea alius Sacristię, aut cœmeterio saltem propior, in omni ecclesia parochiali, & collegiata apte extruatur: in quo feretra, candelabra ferrea grandiora, cœnotaphia, vasa olearia, perticę, scalę, scopę, ligones, batilla, sustentacula crucum, instrumenta ab abstergendi vsu accommodata, cæteraque id generis reponantur; vt ecclesia ipsa & sacristia, tum ab omni re indecenti, tum ab omni impedimento plane libera vacuęque sit.

Isque locus ostium habeat, valuis, pefulo, seraque bene septum.

DE ORATORIO VBI MISSÆ sacrum aliquando fieri debet.

Cap. XXX.

Conscriptis breuiter instructionibus, & fabricę ecclesiasticę, & partium adiunctarũ, consequens est instructio de oratoriis: quorum vnum est, vbi Missę sacrę aliquando fit; alterum quod in viis extruitur, vbi non celebratur.

Simplex igitur Ecclesia seu Oratorium eiusmodi sit, vt vna tãtum naui constet; cuius longitudo sit non minor cubitis duodecim; latitudo verò decem; & altitudo situs rationi apte conueniat.

Habeat præterea in capite capellã (quę si fieri potest, in orientem vergat) cubitis circiter octo, ampliusve, prout situs ratio fert, latè patentem; ea verò longitudine, & altitudine, quę cum latitudine conueniat.

Ad eius ingressum gradus vnus tantum sit, cui ex præscripta forma clathra infigantur.

Cuius altare, pauimentum, testum fornicatum, fenestrę, fenestella vrceolorum, campanula à latere appensa, & reliqua ita sint, vt de capellis altaribusve minoribus præscriptum est.

Ad altare verò ascensus fiat duorũ graduum: quorum vnus sit is, quem ipse altaris scabellum facit.

A gradu autem inferiori scabelli vsque ad clathra ima, spatium interuallum ve

lit

sit saltem cubitorum duorum.
Fenestræ præterea oratorij in altum ita extructæ sint, vt qui foris stat, inde intraspicere non possit.

Ianua è regione altaris; fenestra item, quæ in orbem ducta, instar oculi ex præscripto modo fiat.

Labrum itè aquæ benedictæ forma constituta propè ianuam intus statuatur.

Capellæ maiori adiunctam sacristiam habeat; quæ vbi potest, ad meridiem spectet, amplaq; sit pro oratorij magnitudine, & instructa supellectili, ac cæteris rebus, quæ vsui sint ad præscriptum.

Ab altera parte quæ Sacristiæ respondeat, paruula turricula à parochiali omnino dissimilis fieri potest; sin minus, duopila lapideæ in pariete summo iam præscripta ratione struantur, vbi campana vna tantum suffulciatur.

Si oratorium eiusmodi futurum est, vbi plures Missas eadem penè hora celebrari oporteat; ab vno & altero item latere capellæ singulæ paulum à maiori distantes, forma in Ecclesiæ fabrica præscripta fieri possunt.

Reliquarum etiam partium forma & ratio, quæ ad oratorium pertinere possunt, sumenda ex ijs, quæ præscripta sunt in Ecclesiæ fabrica.

DE ORATORIIS IN QUIBUS MISSA non celebratur. Cap. XXXI.

ORATORIA porro vbi Missæ sacrum non fit, quæ in vijs extrui solent, extruantur non in campis, sed in via publica; vt iter facientes eorum locorum prospectu piè commoti, paululum precando consistant.

In quibus etiam exædificandis viæ locus deligatur paulò editior, & à vehiculis actu aliquanto remotior; quò melius à luto, aqua ve lute lenta defendatur. Forma quadrata, vel rotunda, vel alia, quæ pro loci ratione decentior videatur, ornatè exædificentur; beneque tecta sint, vt sacræ imagines à pluuia integræ conferuentur.

Opere tectorio foris incrustentur; intus verò politè dealbata, Crucifixi, aut B. Mariæ Virginis, aut Sancti, Sanctæve

alicuius imagine sacra, aut tabula piè expressa, quæ parieti hæreat, exornentur. Altare nullum omnino habeant.

Singula fenestellulas tres firmiter clathratas, vnde precandi causa introrsum genibus flexis inspiciatur, in parte anteriori habeant; duas hinc inde ab ostio, & in valuis tertiam.

Si oratoria angusta sunt, in ipsis valuis vna solum fieri aptè potest.

Valuis, & claue ab ostio muniantur.

Quæ verò oratoria ita angusta sunt, vt ne ostij quidem valuis intus patentes capiant; ijs nullus ingressus detur; sed cancellis ligneis ab ostij parte sepiari possunt, reliqua ædificationis ratione ad præscriptum seruata.

Si verò pariete à lateribus non sepiantur, cancellis etiam ligneis ab illis partibus claudantur.

Neque alienum esset longurijs circumsepere, vt equi, iumentave, atque bestiæ procul sint.

A rubis & spinis, aliisque id generis quæ adnasci solent, ab arboribus item, stirpibusque eiusmodi arbutis remota sint; vt ne rami diffusi tecta operiant, vnde detrimentum ipsis tectis existat.

Et quoniam sacræ imagines, quæ in exteriori pariete oratorii exprimi solent, cum ita expositæ sint, luto sordeve inquinari, vel indecentius iniuriosius tractari possunt; ne extrinsecus in ipsis Oratorii parietibus pingantur, aut alio modo exprimantur, nisi edito loco fiat, vbi ab omni labe integrè conferuentur.

DE ECCLESIA MONIALIUM. Cap. XXXII.

DEMONSTRATA forma aliarum ecclesiarum, sequitur instructio Ecclesiæ monialium.

Hæc igitur extrui potest, quæ vna tantum naui constet; in orientemque versus (si pro monasterij situ fieri potest) spectet. Ampla sit pro situs ratione, tecto fornecato, aut laqueato, cæterisque rebus instructa ad præscriptum.

De Altari maiori.

Capella maior nulla in ea infit: sed paries in transuerso fiat, quo interior